

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.387/2023/4.

A felperes:

felperes

felperes címe.

A felperes képviselője:

Kaiser Kristóf Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kaiser Kristóf ügyvéd)

ügyvéd címe

Az alperes:

Miniszterelnökség

1055 Budapest, Kossuth tér 2-4.

Az alperes képviselője:

dr. Sulyok Nóra kamarai jogtanácsos

A per tárgya: támogatási szerződés fennállásának megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 64.P.22.856/2022/13.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 (ötszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, miszerint az alperes 2021. február 4. napján kelt elállása jogszerűtlen volt, amelynek következtében a GINOP-1.2.2-15-2015-00290 azonosítószámú támogatási jogviszony a felek között továbbra is fennáll.

[2] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:34. §-ára, 6:58. §-ára, 6:137. §-ára, 6:141. § (1), (2) bekezdéseire és 6:213. § (1) bekezdésére alapította.

[3] Előadta, hogy a támogatói okiratban foglaltaknak eleget tett, a projektet megvalósította, a támogatói okirat mellékletében megjelölt eszközöket beszerezte, a beszerzett eszközöket üzembe helyezte, azok a helyszíni ellenőrzés időpontjában rendelkezésre álltak és üzemkész állapotban voltak.

[4] Vitatta, hogy a szabálytalanságot megállapító döntésben megjelölt szerződésszegéseket elkövette. Hivatkozott arra, hogy a kötelezettségeket meghatározó „Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása” című Felhívás (Felhívás) 3.6. pontját, valamint az ÁSZF 10.2. pontját, az egyes európai uniós

alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletet (Korm. rendelet) nem sértette meg, mivel nem valósultak meg az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1303/2013/EU rendeletének (EU rendelet) 71. cikk (1) bekezdés a), b), c) pontjaiban meghatározott feltételek. Érvelése szerint a beszerzett eszközök közül a présgép alkalmas termelőtevékenységre, a többi eszköz ezt a tevékenységet segíti elő, azokat szükség szerint használja. A présgéppel az üzem területén a mai napig termelőtevékenységet végez, a beszerzett eszközökkel az általa foglalkoztatott munkavállalók dolgoztak, a 71. cikk (1) bekezdés a), b) pontjai rá nem alkalmazhatóak. Az (1) bekezdés c) pontban foglalt feltétel sem teljesült, ugyanis a projekt természetében, célkitűzésében, végrehajtásának feltételeiben nem következett be a projekt eredeti célját veszélyeztető változás. A projekt célja ugyanis az eszközök beszerzése volt, amelynek eleget tett.

[5] Álláspontja szerint az alperes a szabálytalanságot megállapító döntésben azért jutott téves következtetésre, mert a felperesi ügyvezetőnek az elszívó berendezés és a vákuumos lemezemelő használatának hiányáról szóló nyilatkozatát nem annak lényege szerint értelmezte. A nyilatkozat lényege szerint ugyanis a projekt működése az elszívó berendezés és a vákuumos lemezemelő használata nélkül is folyamatos, mivel a présgéppel végeznek termelőtevékenységet, a többit szükség szerint használják. A vákuumos lemezemelővel csak meghatározott méretű lemezeket lehet biztonságosan a lemezolló adagolójára emelni, ezért csak ilyen méretű lemez megmunkálásakor szükséges ennek használata, az elszívó berendezés használata pedig az éppen elvégzett tevékenység során keletkező károsanyag-kibocsátás függvénye. Állította, hogy a helyszíni ellenőrzés időpontjában éppen olyan megrendeléseket teljesítettek, amelyekhez nem kellett használni sem az elszívót, sem a vákuumos emelőt.

[6] Vitatta, hogy az időközi kifizetés igénylése során hamis adattartalmú nyilatkozatot tett volna. A szabálytalanságot megállapító döntés indokolásával szemben az elszívó berendezést 2017. január 18-án üzembe helyezték, ezt okirattal igazolták. Hivatkozott arra, gazdaságilag nem engedhető meg, hogy a csarnok fűtésére felhasznált energia mennyiségét a sokszorosára növelje az elszívó berendezés, a berendezés ugyanis működése során a teljes meleg levegőt 16 perc alatt kiszívja a csarnokból. Használat során azt tapasztalta, hogy a csarnokon belül olyan légmozgást és zajt eredményezett, amely a munkavállalók számára nem volt elviselhető. Ennek igazolására egy szakértői véleményt is készített, amelyet csatolt. A felperes a záró beszámoló benyújtását követően akként döntött, hogy az elszívó berendezést az udvarra helyezi át. Nem volt ezért ellentmondás a fotók és az észrevételekben tett nyilatkozataik között. Hivatkozott arra, hogy az elszívó berendezés beltérről kültérre áthelyezésével nem valósított meg szerződösszegést. Az elszívó berendezés becsomagolt állapotából, a rákötés hiányából, az alátétekből nem lehet arra következtetni, hogy az elszívót soha nem használták.

[7] Sem a Felhívás, sem a támogatói okirat nem tartalmazott olyan feltételt, miszerint az eszközöknek állandó jelleggel folyamatosan üzemszerűen működni kellene a csarnokban, álláspontja szerint ezért a projekt működése nem csak részben valósult meg.

[8] Vitatta a szabálytalanságot megállapító döntésnek a munkavállalók foglalkoztatásával kapcsolatos indokait. Hangsúlyozta, hogy sem a felhívás, sem az ÁSZF, sem az ÁÚF nem írta elő a munkavállalók kizárólagos foglalkoztatását és azt sem, miszerint az egyes munkavállalók csak egy projekten végezhetnek tevékenységet. Álláspontja szerint a foglalkoztatott munkavállalók mindegyike végezhet tevékenységet más helyen, más projektek keretében beszerzett gépekkel is.

[9] Kifogásolta azt is, hogy az alperes a támogatási jogviszonyban megsértette az együttműködési kötelezettségét, a Ptk. 6:62. § (1) és 1:3. § (1) bekezdését, valamint nem tartotta be a Korm. rendelet 160. § (4) bekezdését, ezért a helyszíni ellenőrzés jogszabálysértő volt.

[10] Érvelése szerint, mivel nem történt szerződésszegés, a Ptk. 6:137. §-ában foglaltak sem valósultak meg. A szabálytalansági eljárás során a felperes működését olyan megállapítások alapján minősítették szabálytalannak, amelyek nem valósítják meg a támogatói okirat, valamint annak mellékletét képező Felhívás és az ÁSZF részét képező rendelkezések megsértését. A szabálytalanságot megállapító döntésben megjelölt, az elállás alapját képező jogszabálysértések és az ÁSZF 7.1.1., 7.1.2, 7.1.3.e. alpontjában írtak nem valósultak meg, ezért az elállás mint jogkövetkezmény alkalmazása jogszerűtlen volt.

[11] Utalt arra is, hogy az elállás mint jogkövetkezmény alkalmazását az ÁSZF 7.4.2.i. alpontja akkor teszi lehetővé, ha a tevékenység megvalósítása megghiúsul, tartós akadályba ütközik, vagy a szerződésben foglalt ütemezéshez képest jelentős késedelmet szenved. Ezek a körülmények nem álltak fenn. Az ÁSZF 7.4.2. pontja jogosultsággként és nem kötelezettséggként rögzíti az elállást, az alperesnek lehetősége lett volna más, arányos jogkövetkezmény alkalmazására, így a támogatás részleges visszavonására.

[12] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta a felperes szerződésszerű teljesítését, az elállás érvénytelenségét, a szabálytalansági eljárást megelőző helyszíni ellenőrzés szabályszerűtlenségét. Hivatkozott az EU rendelet 2. cikk 36. pontjára, valamint arra, hogy a Korm. rendelet 164. § (3) bekezdés b) pontja alapján a támogatási szerződéstől elállás jogkövetkezményét az irányító hatóság szabálytalanság megállapítása esetén alkalmazhatja. A Felhívás 3.2.1.1. alpontja szerint ha a projekt megvalósítása során kiemelkedően jelentős kockázat merül fel, akkor a támogatási kérelem elutasítására kerülhet sor, illetve a támogatási döntés érvényét veszti. Kiemelte, hogy az ÁSZF 7.1.1.a. pontja szerint a szerződés kedvezményezett általi megszegésének minősül, ha a kedvezményezett a támogatást jogszabályellenesen nem rendeltetésszerűen, illetve nem a projekt céljának megvalósítására használja fel, vagy a támogatott tevékenység megvalósítása egyéb módon megghiúsul, illetve tartós akadályba ütközik. Az ÁSZF 7.1.3. pontja szerint szerződésszegésnek minősül ha a projekt megvalósítása során jogszabályn vagy szerződésen alapuló egyéb kötelezettségét a kedvezményezett megszegi, így különösen a projekt fenntartási időszakára, a projekt üzemeltetésre és vagyonkezelésre előírt kötelezettségeit nem teljesíti. Az ÁSZF 7.4.2. pontja alapján, továbbá ha a kedvezményezett rá vonatkozó bármilyen jogszabályi szerződéses vagy egyéb támogatói intézményrendszer előírásait vagy útmutatóját megszegi, a támogató jogosult a szerződéstől elállni. Így különösen a 7.1. pontban írt szerződésszegések esetén, valamint ha bebizonyosodik, hogy a kedvezményezett a

támogatási döntést érdemben befolyásoló valótlan adatot szolgáltatott a támogatási jogviszony fennállása alatt, vagy ha a kedvezményezett ellen lefolytatott szabálytalansági eljárás eredményeként az elállás jogkövetkezményét állapítják meg, illetve ha a támogatott tevékenység megvalósítása meghiúsul, tartós akadályba ütközik.

[13] Kiemelte, hogy a használaton kívüli eszközökről a felperes nyilatkozatában azt állította, hogy 2019 eleje, közepe óta nem volt igény azok működtetésére, ezért helyhiány miatt kültéren helyezték el az elszívó berendezést, valamint 2020 közepétől kerültek üzemszerű működtetésre az eszközök. Ugyanezen kérdéskörben a jogorvoslati kérelmében már azt állította, hogy azért található kültéren az elszívó berendezés, mivel működtetése nagy zajjal és elviselhetetlen légmozgással jár. Az ellenőrök az elszívó berendezést meglehetősen távol találták a csarnoktól, amely így levegő elszívásról nem tudott gondoskodni. Nem csak az elektromos hálózatra nem volt rákötve, de semmilyen módon nem kapcsolódott a csarnokhoz. A vákuumos lemezemelő egy raktárhelyiségben volt elhelyezve a használaton kívüli lomok között. Tekintettel a tárolás helyére és a mozgásra szolgáló daru hiányára, ez az eszköz sem volt üzemkész állapotban.

[14] A fenntartási kötelezettség megszegésénél kell értékelni, hogy a perbeli projekt keretében dolgozó munkavállalókat 2017. július 1-jétől kezdődően a felperes egy másik projektje keretében foglalkoztatta 100%-ban, e személyeknek a tárgyi projekt fenntartási időszakában történő termelő tevékenységében való részvételét a másik projekt keretében 100%-os foglalkoztatása kizárta. Álláspontja szerint a fenntartási kötelezettség azt is magába foglalja, hogy az eszközöket üzemeltetik-e, mivel ennek hiányában a támogatás nem érné el a célját. Kiemelte a támogatói okiratból, a kedvezményezett vállalta, hogy a projektet a projekt helyszínén megvalósítja és azt a fenntartási időszak alatt ugyanezen helyeken fenntartja és üzemelteti. Nem fogadható el az az érvelés, hogy nem volt szükség a beszerzett eszközök használatára, hiszen ez önmagában megkérdőjelezi a projekt keretében történő beszerzések létjogosultságát.

[15] Az alperes álláspontja szerint joggal lehetett következtetni arra, hogy 2017. január 18-án üzembehelyezésre nem került sor, mivel az elszívó berendezés az ezt követő 13 nappal később készült üzembehelyezési jegyzőkönyv szerint fa alátéteken, elektromos rendszerre történő rákötés nélkül volt elhelyezve, és a csatolt fotófelvételen az elszívó berendezés beltéren látható.

[16] Hivatkozott arra is, hogy a támogatási kérelemben fejlesztendő tevékenységként megjelölt egyéb szivattyú, kompresszor gyártása, valamint a textilruházati, bőripari gép gyártása tevékenységek a 2019. december 2. napján tartott helyszíni ellenőrzéskor még nem voltak bejelentve. A fenntartási időszak 2017. június 1. napján kezdődött, így a felperes az 57/2013. (II. 27.) Kormányrendelet előírásait is megszegte.

[17] Az elállásra az előzőek alapján jogszerűen került sor a Ptk. 6:213. §-a, a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdése, 64. § (3) bekezdés b) pontja, a 2011 évi CXCV. törvény (Áht.) 53/A. §-a, valamint a Ptk. 6:40. §-ára figyelemmel.

[18] Érvelése szerint a szerződésszegés súlya az elállás mint jogkövetkezmény alkalmazását megalapozta, a támogatás a fenntartási kötelezettség teljesítésével éri el a valódi

célját. Az ÁSZF 7.4.2. pontja bármilyen szerződésszegés esetén lehetőséget ad az elállásra, így nem csak súlyos jogsértés esetén alkalmazható az elállás jogintézménye.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresettel egyezően megállapította, hogy az alperes jogelődjének elállása, annak jogszerűtlen volta miatt a felperes és az alperes jogelődje között a GINOP-1.2.2-2015-00290 azonosító számú támogatói okirat alapján létrejött támogatási szerződést nem szüntette meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 1.500.000 forint, valamint 700.000 forint + 27 % áfa összegű perköltséget.

[20] Az elsőfokú bíróság ítéletében tényként állapította meg, hogy a felperes támogatási kérelmet nyújtott be a GINOP-1.2.2.-15. számú, „Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása” című Felhívás alapján. Az alperes a támogatási kérelmet a felperesi kft. termelési kapacitásának növelése és új termékek gyártási feltételeinek megteremtése, új eszközök beszerzése elnevezéssel regisztrálta. A projekt célja különböző eszközök, így többek között FRESAN gyártmányú FP-250P excenter prégép és TEKA Filtercube 4H 7500 elszívóberendezés, GLA6F-05 vákuumos lemezemelő beszerzése volt.

[21] Az alperes jogelődje mint támogató a kérelmet elbírálta, és a felperest támogatásra alkalmasnak minősítette. Ezek alapján a felek között 2016. február 15 napján hatályba lépett a támogatási jogviszony, melynek keretében a felperes önerő mellett a projekt megvalósításához 38.214.610 forint összegű, vissza nem térítendő támogatásra vált jogosulttá. A projekt megvalósítási helyszíne a település belterület helyrajzi szám hrsz. alatt felvett, természetben a felperes címe szám alatti címen volt (a továbbiakban: csarnok). A felperes támogatói okirat módosítás iránti kérelmét követően a támogatói okiratot módosították, a 2. számú módosításban a projekt fizikai befejezésének időpontját 2017. április 30. napjára módosították.

[22] A felperes a projektet megvalósította, a támogatói okirat egyes számú mellékletében megjelölt eszközöket beszerezte, ezeket a projekt helyszíneként megjelölt címen elhelyezte. A projekt záró elszámolását és beszámolóját 2017. május 26. napján jóváhagyták. A zárást követően 2019. december 2-án helyszíni ellenőrzést végeztek. A helyszíni ellenőrzés rendkívüli, fenntartási ellenőrzés volt.

[23] Az elsőfokú bíróság a helyszíni jegyzőkönyv ellenőrzésének megállapításai részeként rögzítette, hogy az elszívó berendezés az ellenőrzés időpontjában a megvalósítási helyszín udvarán becsomagolt állapotban volt, a vákuumos lemezemelő egy raktárhelyiségben volt elhelyezve használaton kívüli állapotban. A kedvezményezett felperes ügyvezetője jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata szerint e berendezéseket egy plazmavágó eszköz üzemeltetéséhez vásárolták meg, azonban 2019 év elejétől-közepétől nem volt igény ezeknek az eszközöknek a működtetésére, és az üzemszarnokból helyhiány miatt kerültek ki. A kedvezményezett nyilatkozata szerint várhatóan 2020 közepétől az eszközöket ismét üzemszerűen használják.

[24] A helyszíni jegyzőkönyv rögzítette, miszerint a tevékenység nyilvántartásba vételéről engedély nem állt rendelkezésre.

[25] Ezt követően a Pénzügyminisztérium Gazdaságfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (irányító hatóság) 2020. augusztus 7-én kelt értesítésével tájékoztatta a felperest arról, hogy a projekttel kapcsolatban 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendeletben foglaltak szerint lefolytatott szabálytalansági eljárás a Korm. rendelet 164. § (2) bekezdés a) pontja alapján szabálytalanság történt megállapítással zárult. A szabálytalanságot megállapító döntésben az irányító hatóság arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a projekt működtetése csak részben valósult meg. A projekt keretében beszerzett eszközökkel a fenntartási időszakban gazdasági tevékenységet nem végeztek, a projekt fenntartása a fenntartási időszak végéig nem biztosított.

[26] A felperes a szabálytalanságot megállapító döntéssel szemben jogorvoslati kérelmet nyújtott be, ami azonban nem vezetett eredményre.

[27] A helybenhagyó döntés értelmében a felperes megsértette a fenntartási kötelezettségét, ezáltal az ÁSZF 7.1.3.e. pontja értelmében megszegte a szerződést. Álláspontja szerint részben elfogadható volt a kedvezményezett érvelése, miszerint önmagában a két használaton kívüli eszköz nem termelőeszköz. Helytállónak ítélte azonban az irányító hatóságnak azt a megállapítását, miszerint a kedvezményezett a projekt keretében a fenntartási időszakban a beszerzett eszközökkel termelő tevékenységet nem végzett, mivel a kedvezményezett az összes eszközről azt nyilatkozta, hogy nem volt igény a működtetésére. A helybenhagyó döntés indokolása kitért arra is, nem állapítható meg, hogy a projekt keretében a fenntartási időszakban mely munkavállalók végeztek munkát. Mindebből arra következtetett, hogy a projekt működtetése csak részben valósult meg. A felperes szerződésszegésére tekintettel pedig jogszerűnek találta, hogy az irányító hatóság a szabálytalanság jogkövetkezményeként a támogatói okirat visszavonását rendelje el. Az okirat visszavonását a szerződésszegés súlyossága is alátámasztotta.

[28] Az alperes jogelődje ezt követően 2021. február 4. napján kelt elállási nyilatkozattal felszólította a felperest arra, hogy a folyósított támogatás összegét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:47. §-a szerinti kamattal növelt mértékben a közléstől számított 30 napon belül fizesse vissza.

[29] Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy a felperes a támogatási jogviszonyt nem szegte meg.

[30] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása szerint a Ptk. 6:137. § alapján a szerződés megszegését jelenti bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása, a 6:140. § (1) bekezdése értelmében a szerződésszegés következtében a jogosult elállhat a szerződéstől.

[31] Az elsőfokú bíróság a 3385/2018. (XII. 4.) AB határozatban foglalt indokolásra figyelemmel azt vizsgálta, hogy a felperes szerződésszegést követte-e el, és ez megalapozta-e

az alperes szerződéstől történő elállását. Annak tulajdonított jelentőséget, hogy mi a felek szerződésének a tartalma.

[32] A felperes a támogatás iránti kérelem adatlapjából, a projekt címéből, a részletes bemutatásból, a támogatói okirat tartalmából arra a következtetésre jutott, hogy sem a támogatási kérelemhez mellékelt adatlap, sem a támogatói okirat tartalmából nem vonható le következtetés arra, hogy a felek megállapodásának részét képezte volna a felperes munkahelyteremtési kötelezettsége, vagy az, hogy mikortól meddig hány munkavállalót milyen munkakörben, milyen tevékenység elvégzésére kellett foglalkoztatni, de az sem, hogy a projekt keretében beszerzett gépekkel bármilyen kapacitásnövekedést kellett elérnie, vagy meghatározott összegű, vagy mértékű árbevételt kell produkálnia. A támogatás iránti kérelemben a projekt eredményeként a felperes eredményt nem vállalt, csupán ezek lehetőségét vázolta fel.

[33] Ebből az következik, hogy a szerződésszegést nem alapozták meg önmagában a 2019. december 2-án lefolytatott helyszíni ellenőrzés során megállapított tények akkor sem, amennyiben azok helytállóak voltak.

[34] Álláspontja szerint a felperesi ügyvezető nyilatkozatából sem lehetett okszerű következtetést levonni arra, hogy szerződésszegés történt. A képviselő csak arról tett nyilatkozatot, hogy a két gép időlegesen nincs használatban, nem arról, hogy a beszerzett eszközöket nem használják. A felperes az összes eszköz egyidejű működtetését vagy annak igényét, szükségességét a kérelemben sem rögzítette, a projekt leírásaként sem adott elő ilyen tartalmú nyilatkozatot vagy vállalást, a támogatói okirat sem írt elő a felperes számára ezt érintő kötelezettséget.

[35] A présgép működéséhez szükséges eszközöket a vállalása szerint akkor használja, ha meghatározott megrendelést azok nélkül nem tud teljesíteni, ezért a felperesen nem kérhető számon olyan tevékenység, amit nem vállalt, és amit a támogatási jogviszony kötelezettségként nem írt elő. A felperes arról nyilatkozott, hogy tevékenysége folytatásához elengedhetetlen egy korszerű excenter présgép, aminek működését segíthetik a projekt keretében beszerezni kívánt egyéb eszközök.

[36] Az elsőfokú bíróság jogi indokolása szerint nem lehetett megállapítani azt sem, hogy a felperes hamis adatokat szolgáltatott. Az alperes jogelődje egy fényképből vont le általánosító következtetést, és nem a szerződés tartalmát, hanem a felperes működésének észszerűségét, a munka megszervezésének célszerűségét vizsgálta ebben a körben. A felperes a korábbi nyilatkozatait kibővítette, további körülményeket adott elő, ami nem ellentmondás, hanem plusz információ.

[37] Sem a támogatási kérelemben, sem a támogató okiratban nem kötötték ki azt, hogy a felperesnek hány munkavállalót, milyen munkakörben kell foglalkoztatni a projekt keretében, így ez sem kérhető számon. A támogatás iránti kérelemben a felperes három munkahely megtartását valószínűsítette.

[38] Álláspontja szerint az alperes nem azt vizsgálta, hogy a felperes a szerződéses kötelezettségeit betartotta-e, hanem a gazdasági tevékenységének hatékonyságát, célszerűségét, észszerűségét, a munkaszervezés mikéntjét, módját, az eszközök használatát vizsgálta, továbbá a valószínűség szintjén következtetéseket vont le az eszközök használatának körülményeire, idejére, módjára. Ez azonban az elállási nyilatkozatot nem alapozta meg.

[39] Nincs relevanciája annak, hogy a gépekből kettő kültéren volt elhelyezve, mint ahogy annak sem, hogy a présgéphez képest hány méteres távolságban voltak letakarva vagy szabadon, az ellenőrzéskor használatban vagy használaton kívül voltak-e. Nincs relevanciája annak sem, hogy 2019 novemberében a munkavállalók hol dolgoztak és milyen tevékenységet végeztek. További adatok hiányában nem volt megállapítható, hogy a felperes szerződést szegett.

[40] Kétségtelen, hogy a tevékenységek mindegyikére vonatkozó bejelentési kötelezettségének csak a 2019. december 2-i helyszíni ellenőrzést követően tett eleget. Ezzel azonban nem valósított meg szerződésszegést. Annak tulajdonított jelentőséget, hogy a telep engedélye megfelelt-e a közigazgatási jogszabályoknak, ezt a kérdést pedig az illetékes önkormányzat jegyzője jogosult eldönteni. A jegyző az igazolást 2014. december 10. napjától állította ki.

[41] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint jogkérdés volt, hogy a felperes szerződésszegő magatartást tanúsított-e. Ez pedig a támogatás iránti kérelem, a támogatói okirat, a szabálytalanságot megállapított döntés és a helybenhagyó döntés, a helyszíni jegyzőkönyv, továbbá a csatolt okiratok alapján elbírálható volt.

[42] Mindezek alapján a keresetnek helyt adott, és szerződésszegés hiányában megállapította, hogy az elállás nem szüntette meg a támogatási jogviszonyt.

[43] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[44] Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helytelen jogi következtetést vont le, a tárgyalás során megismert bizonyítékokat sem a tartalmuknak megfelelően értékelte.

[45] Álláspontja szerint, mivel mind az öt gép ellenértéke uniós támogatás keretében került kifizetésre, így azok bármelyike kapcsán történő szerződésszegés szabálytalanságot eredményez, függetlenül attól, hogy melyik gép végez termelőtevékenységet. Kiemelte, hogy a felperes a kérelmében maga állította többször, hogy az excenter présgép nem működik a mellé betervezett egyéb gépek nélkül. Mivel a felperes saját bevallása szerint az elszívó berendezést és a lemezemelőt 2019 elejétől-közepétől nem használta, így megszegte a támogatói okiratban vállalt kötelezettségét, hiszen az üzemeltetés folyamatos használatot

jelent. Álláspontja szerint pár hétig történő üzemeltetés hiánya esetén állítható, hogy a két gép nincs időlegesen használatban, azonban több mint félévnyi üzemben kívüli állapot nem nevezhető üzemeltetésnek.

[46] Hivatkozott arra, hogy a támogatási cél, a felperes kérelemben megjelölt eredményes projekt célja az volt, hogy a felperes a kapacitásait bővítse, több megrendelést tudjon elvállalni, a termelését növelni tudja, ezért a termelési tevékenységének hatékonysága meghatározó a szerződés szerű teljesítés szempontjából.

[47] A támogatói okirat kötelezte arra a felperest, hogy a gépeket a fenntartás időszak alatt üzemeltesse. A projekt célja csak akkor valósul meg, ha a támogatási összegből megvásárolt gépeket a fenntartási időszak alatt a felperes rendszeresen üzemelteti. Abból, hogy a pályázati felhívás címe szerint is a projekttel kapacitásbővítő beruházást kell megvalósítani, egyértelműen következik, hogy a beszerzett gépeket rendszeresen üzemeltetni kell. Álláspontja szerint, ha nem volt szükség a projekt keretében beszerzett eszközök használatára, ez önmagában megkérdőjelezi a projekt keretében történt beszerzések létjogosultságát.

[48] Utalt arra, hogy a törvényes képviselő a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvben, illetve a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy az elszívó berendezés a plazmavágóhoz volt szükséges. A plazmavágó eszköz azonban nem szerepelt a perbeli projektben.

[49] Az elsőfokú bíróság értékelésével szemben a támogatói okirat részét képező kérelemben a felperes nem arról írt, hogy a beszerezni kívánt egyéb eszközök a présgép munkáját segíthetik, hanem kategorikusan kijelentette, hogy az excenter prés nem működik ezen eszközök nélkül. Amennyiben az eszközöket csak akkor használja, ha anélkül nem tud teljesíteni, akkor a kérelemben is feltételes módon kellett volna megjelölni a beszerezni kívánt eszközök használatára vonatkozó leírást, hiszen az alperes a dokumentum alapján döntött úgy, hogy a felperesi projektet részesíti előnyben vagy támogatásban.

[50] Hivatkozott arra, hogy a támogatói okirat 5. számú melléklete kötelező vállalásokat tartalmaz. Ennek értelmében a kedvezményezettnek vállalnia kellett, hogy a projekt fizikai befejezésétől számított legalább két lezárt üzleti éven keresztül fenntartja a bázis létszámot. Ezen túlmenően a csatolt videofelvételen több személy dolgozik együttesen a gépekkel, ami alátámasztja, hogy az üzemszerű használat során több személy együttes foglalkoztatása szükséges. A helyszíni ellenőrzés során a felperes csak öt személyt nevezett meg, akik közül csak egyik üzemeltethette a gépeket, aki szakmáját tekintve kézi olajmentesítő. Ebből arra lehet következtetni, hogy a felperes a gépeket a fenntartási időszak alatt nem üzemeltette rendszeresen.

[51] A felperes a tevékenységet nem a jogszabályban foglaltak szerint, a tevékenység megkezdését megelőzően jelentette be, így a felperesi jogszabálysértés ebben a tekintetben kétséget kizáróan megállapítható volt.

[52] A felperes szerződéses kötelezettsége volt a projekt keretében beszerzett eszközök fenntartási időszak végéig történő működtetése, azonban üzemeltetési kötelezettségét saját bevallása szerint sem teljesítette, hiszen 2019 elejétől-közepétől a perbeli gépeket nem

használta, továbbá az 57/2013. (II. 27.) kormányrendelet előírásait is megsértette, mivel a helyszíni ellenőrzéskor a projekt keretében fejlesztendő egyes tevékenységek végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétellel nem rendelkezett. Az alperes szabálytalansági döntését e szerződösszegésekre alapozta, ezért jogszerűen vonta vissza a támogatói okiratot.

[53] Hivatkozott arra, hogy a Kúria Pfv.20.231/2018/11. számú ítélete szerint szabálytalanság megállapítására akkor kerülhet sor, ha a kedvezményezett az uniós jog, továbbá a nemzeti jogszabályok előírásait és a támogatói okiratban vállalt kötelezettségeit bármilyen módon megsértette. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan.

[54] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a megállapított tényállást helyesen minősítette, és az azokból levont következtetése és jogi álláspontja is helytálló. Hivatkozott arra, hogy a monitoring útmutató alperes ellenkérelmében felhívott rendelkezései nem alkalmasak a fenntartási kötelezettség meghatározására, sem a támogatói okirat, sem a felhívás, sem az ÁÚF, sem az ÁSZF, sem egyéb rendelkezés nem tartalmaz konkrét fogalom-meghatározást arra, hogy milyen fenntartási kötelezettsége van a felperesnek. Az egyes rendelkezésekből kizárólag következtetni lehet a fenntartási kötelezettség tényleges tartalmára. Kiemelte, hogy az elszívó nem kizárólag a prés gép vagy a plazmavágó, hanem a csarnokban felgyülemlett valamennyi gép használata során keletkezett káros anyagot képes elszívni, kiszűrni. Az elsőfokú eljárás során F/33., F/34. alatt csatolt dokumentumokkal bizonyította, hogy a fenntartási időszak alatt nem csupán 5 fő munkavállalót foglalkoztatott a perbeli projekt keretében. Ezek azt is alátámasztják, hogy felperes rendelkezett az eszközök üzemeltetéséhez szükséges munkavállalókkal, akik a fenntartás időszaka alatt az eszközöket üzemeltették. Ezeket a dokumentumokat az alperes a döntése során figyelmen kívül hagyta.

[55] A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[56] A fellebbezés nem alapos.

[57] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezéssel nem érintett része, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül.

[58] Az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem vétett, ezért nem volt helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 381. § alapján.

[59] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást nagyjából helyesen állapította meg. Az alperes azonban helytállóan hivatkozott arra, hogy a bizonyítékokat az elszívó berendezés működésével összefüggően nem okszerűen, a Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelően értékelte.

[60] A megállapított tényállást ezért ki kellett egészíteni a Támogatói Okirat és a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv alapján a következők szerint.

[61] A támogatói okiratban a felek a projekt meghatározott műszaki-szakmai eredményének a kérelemben megjelölt eszközök, köztük a présgép, az elszívó berendezés és a lemezemelő beszerzését jelölték meg. A meghatározott műszaki-szakmai eredmény nem számszerűsíthető egyéb tulajdonsága pedig egyebek mellett az volt, hogy a projekt legfontosabb lépése az excenter présgép. Ennek a megfelelő működtetéséhez kell az elszívó berendezés, ami a működés során keletkező veszélyes gázokat, olajfilmet, olajpárát szívja el. Az anyag géphez mozgatásához pedig elengedhetetlen egy lemezemelő. A meglévő gépek mellé beszerzett nagyobb teljesítményű géppel és a hozzá beszerzendő eszközökkel a felperes olyan munkákat is el tud vállalni, amiket eddig nem tudott, három munkahelyet meg tud tartani, árbevételét minimum 5 %-kal növelni tudja, plusz munkákat vállalhat, termékkínálatát új termékekkel bővíti. A projekt számszerűsíthető eredményeként a felperes létszámtartást, személyi jellegű ráfordítást, éves árbevétel növekményt, honlapkészítést vállalt. Az elszívó berendezést a projekt költségvetésében 7.014.000 forintos tételként határozták meg.

[62] A támogatói okiratban a felperes vállalta, hogy a projektet a helyszínen megvalósítja, továbbá azt is, hogy a projektet a fenntartási időszak alatt ugyanezen a helyen fenntartja, üzemelteti.

[63] A szerződésben vállalt fenntartási időszak 2017. június 1. napján kezdődött meg, és 2020. december 31-ig tartott.

[64] Az elsőfokú bíróság nem értékelte, hogy a felperes ügyvezetője – kifogások, észrevételek tétele nélkül – aláírta a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv pedig egyértelműen tartalmazta a felperes törvényes képviselőjének nyilatkozataként, hogy a lemezemelőt, valamint az elszívó berendezést 2019 elejétől-közepétől nem használták, és azokat nem tervezték használni 2020 közepéig. A jegyzőkönyv a csatolt fényképpel együtt alátámasztotta, hogy az elszívó berendezés az ellenőrzés időpontjában fóliába csomagolt állapotban volt, olyan távolságra a csarnoktól, hogy azt abban az időpontban nem üzemeltethették kültéren, a hálózatra sem volt rácsatlakoztatva. A jegyzőkönyv, a jegyzőkönyvben rögzített felperesi ügyvezető nyilatkozata és a fénykép együttesen alkalmas volt annak bizonyítására és tényként megállapítására, hogy a felperes az elszívó berendezést 2019 közepétől az ellenőrzés időpontjáig nem használta, nem üzemeltette, és nem tervezte üzemeltetni 2020 közepéig. A felperes az ügyvezetője jegyzőkönyvi nyilatkozatának tartalmát – annak aláírására és a csatolt fényképfelvételre figyelemmel – sikerrel nem vitathatta.

[65] Az alperes a használat, üzemeltetés hiányával összefüggően helyesen mutatott rá azokra az ellentmondásokra is, amelyek az elszívó támogatási kérelem szerinti funkciója, a présgép működéséhez nélkülözhetetlen szükségessége és a későbbi nyilatkozatai között feszültek. A felperes helyszíni jegyzőkönyvi nyilatkozata szerint a plazmavágó és nem a présgép miatt szerezték be az elszívó berendezést és a lemezemelőt, majd helyhiány miatt helyezték el a csarnokon kívül. A helyhiánnyal ellentétben állt, hogy a felperes későbbi nyilatkozatai szerint az elszívó kültéren működött, és a csatolt videón is kültéren látható. A csatolt videón látható kültéri elhelyezés érthetlenné teszi, hogy miért nem volt ugyanígy csővel összekötve a kültéren elhelyezett elszívó berendezés a csarnokkal, miért kellett fóliába csomagolva, a csarnoktól távol tárolni. A felperes arról is nyilatkozott az ellenőrzést követően, hogy az elszívót télen nem használták, mert gyorsan kiszívta a csarnokból a meleg levegőt, és a berendezést csak alkalomszerűen kellett használni. Az alkalomszerű használat a kültéri összeköttetés hiányát nem indokolja.

[66] A rendelkezésre álló adatok alapján ugyanakkor nem volt tényként megállapítható, hogy a felperes a présgépet sem használta a fenntartási időszakban. Az, hogy a felperes a kérelmében a présgép használatához elengedhetetlennek tartotta az elszívó berendezés használatát, az elszívó berendezést mégsem használta 2019 közepétől 2020 közepéig, nem elegendő annak megállapításához, hogy a felperes a présgépet sem használta a fenntartási időszakban (2017-2020). A helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv a gazdasági tevékenység végzését az ellenőrzés évére (2019) igazolta, a felperes által 2017-2020-ig terjedő időszakra csatolt megrendelések, számlák alátámasztották, hogy a felperes a présgéppel megrendeléseket teljesített. Az alperes a perben a számlák tekintetében csak azt vitatta, hogy a számlák az elszívó és a lemezemelő használatát igazolják. A helyszíni jegyzőkönyv nem rögzített olyan tartalmú hiányosságot, miszerint a felperes egyik eszközt sem üzemeltette. Az irányító hatóság ellenőrzési jegyzőkönyve nem a projekt fenntartásának vizsgálatával, hanem a megvalósítási helyszínnel összefüggően tett a géppel dolgozó munkavállalókat érintő megállapításokat. A présgépet kezelő, megjelölt munkavállalók egy részének más projektben foglalkoztatása nem elég olyan következtetés levonásához, hogy a présgépet nem üzemeltette a felperes. Valamennyi eszköz beüzemelését a felperes okirattal bizonyította, ezek cáfolatára a fényképek nem alkalmasak. Kétségtelen, hogy az elszívóról először csarnokon belül, majd kívül készültek képek. Ez a körülmény azonban a bizonyítékokat a Pp. 279. § alapján összességükben értékelve, a felperes egyéb nyilatkozataival, számlákkal, helyszíni jegyzőkönyv megállapításaival összevetve, csak annak alátámasztására volt elég, hogy a felperes az elszívó berendezést – a támogatási okirattal ellentétesen – nem tekintette elengedhetetlennek a présgép működéséhez, így azt a fenntartási időszakban 2019 közepétől a vizsgálat időpontjáig nem üzemeltette, és a megrendeléseit figyelembe véve 2020 közepéig nem is szándékozott üzemeltetni.

[67] Az előzőek alapján kiegészített tényállás alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, azonban az elsőfokú bíróság álláspontjától részben eltérő okokból. A Fővárosi Ítéltábla ezekből a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[68] Az elsőfokú bíróság a 3385/2018. (XII. 14.) AB határozat indokolására figyelemmel helyesen indult ki abból, hogy a támogatási okirattal sajátos, közjogi és magánjogi

szabályokkal szabályozott jogviszony, atipikus szerződés jött létre, amelyben a szerződéstől elállás jogszerűsége polgári bíróság előtt vitatható. A bíróság így egyrészt azt vizsgálhatta, hogy az alperes bizonyította-e, hogy a felperes a szabálytalansági döntésben megjelölt szabálytalanságot követett el, amivel a szerződést megszegte, másrészt pedig azt, hogy a szerződésszegés megalapozta-e az elállás (támogatói okirat visszavonása) mint jogkövetkezmény jogszerű alkalmazását. Ennek megítélése során figyelembe kellett venni a Ptk.-n kívül a Korm. rendelet és az EU rendelet szabályait is.

[69] Az elsőfokú bíróság az alperes által hivatkozott szabálytalansági okokat, szerződésszegéseket elbírált. A fellebbezés két szerződésszegést érintett: a fenntartási kötelezettség megszegését, valamint a bejelentési kötelezettség megsértését.

[70] A fellebbezési kérelem korlátai között a Fővárosi Ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes szabálytalanságot követett-e el, illetve szerződést segezt-e egyrészt azzal, hogy a projekt keretében beszerzett eszközök fenntartási időszak végéig tartó üzemeltetésének kötelezettségét nem teljesítette, a perbeli gépeket 2019 elejétől, közepétől nem használta. Másrészt pedig azzal, hogy az 57/2003. (II. 17.) Korm. rendelet előírásait megszegte, mivel a helyszíni ellenőrzéskor nem rendelkezett a projekt keretében fejlesztendő egyes tevékenységek végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétellel.

[71] A bejelentési kötelezettséggel összefüggően a Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a felperes az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakra figyelemmel kétségtelenül megszegte az 57/2013 (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés a) pontja és 1. melléklete szerinti bejelentési kötelezettségét. A felperesnek az érintett tevékenységek megkezdése előtt kellett volna bejelentést tennie. A bejelentési kötelezettség megszegése jogszabálysértés, ezért az ÁSZF 7.4.2. pontja alapján szerződésszegésnek is minősül, ami elállást is megalapozhat. A felperes azonban a hiányzó bejelentést a szabálytalansági eljárás lezárását megelőzően pótolta, és az önkormányzat jegyzője az igazolást a bejelentésköteles tevékenység folytatásának lehetőségéről a projekt teljes időtartamára hatályosan, 2014. évtől kiadta. A felperes ezáltal a szerződésszegését az eljárás alatt megszüntette, megszüntetett szerződésszegésre elállást alapozni nem lehetett. A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi továbbá, hogy a jogorvoslatot elbíráló hatóság a bejelentés elmulasztása miatt nem állapított meg a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés 47. pont szerinti, illetve az EU rendelet 2. cikk 36. pontja szerinti szabálytalanságot (pénzügyi érdeksérelmet sem). Elállásra ilyen indokkal ez okból sem volt lehetőség.

[72] A fenntartási, üzemeltetési kötelezettséggel összefüggően az elsőfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy a szerződésszegést a szerződéses kötelezettségvállalások alapján kellett megítélni. Az alperes azonban helyesen hivatkozott arra, hogy a támogatói okiratban a felperes a projektre fenntartási, üzemeltetési kötelezettséget vállalt. A projekt természeténél fogva a projekt fenntartása, üzemeltetése azt jelentette, hogy a beszerzett eszközöket kellett fenntartani, üzemeltetni. Kétségtelen, hogy a projekt legfontosabb eleme a présgép volt, azonban a projekt része volt a többi beszerezni kívánt eszköz is, amelyekre a felperes támogatást kért és kapott. A támogatói okiratba foglalt műszaki-szakmai eredmény,

annak tényállásban rögzített, nem számszerűsíthető jellemzői kiterjedtek az elszívó és a lemezemelő beszerzésére, meghatározták e két eszköz funkcióját, szükségességét. A fenntartási, üzemeltetési kötelezettség ezért egyértelműen kiterjedt ezeknek az eszközöknek a fenntartására, üzemeltetésére is. Következésképpen az eszközök beszerzésével, megtartásával és a prégép működtetésével a felperes még nem tett eleget a vállalt fenntartási, üzemeltetési kötelezettségének.

[73] Az eszközök fizikai fenntartásához elegendő a megőrzés, állagmegóvás. Az üzemeltetés megítélése az adott eszköztől, annak használati módjától, funkciójától függ.

[74] A Fővárosi Ítéltábla a lemezemelő tekintetében egyetértett az elsőfokú bíróság következtetésével. Elfogadta, hogy annak használata csak nagyobb lemezeknél volt szükséges. Az eszköz méreténél, funkciójánál fogva nem jelentette az üzemeltetés hiányát, hogy az ellenőrzéskor a raktárhelyiségben volt.

[75] Az ellenőrzési jegyzőkönyv nem tartalmazott olyan megállapítást, ami az elszívó beüzemelésének okirati bizonyítékával (Pp. 320. §) szemben kétségessé tenné, hogy a beüzemelés megtörtént. Az elsőfokú bíróság okszerű mérlegeléssel állapította meg, hogy erre a csatolt fényképek alkalmatlanok. Az elszívó berendezés azonban méreténél, levegő tisztító funkciójánál fogva akkor tekinthető üzemeltetett eszköznek, ha beltéren van elhelyezve ott, ahol funkcióját el tudja látni, vagy kültéri elhelyezés esetén kapcsolata van azzal a hellyel (csarnokkal), amelynek levegőjét hivatott tisztítani. Nem önmagában a bekapcsolás, a hálózatra kötés hiánya, vagy akár kültéri elhelyezés volt döntő az üzemeltetés megítélésénél. A felperes támogatási kérelmében szereplő indok, a felperesi törvényes képviselő helyszíni ellenőrzéskor tett nyilatkozata, a használat hiányának időtartama, a felperes ellentmondásos nyilatkozatai, valamint a fényképen látható elhelyezkedés, a csarnoktól való távolság, összeköttetés hiánya – a 2019 közepétől kezdődő időszakban – összességben tárolásra és nem üzemeltetésre utaltak. Üzemeltetés hiányában a felperes az elszívó berendezéssel összefüggően, a támogatói okiratban vállalt üzemeltetési kötelezettségének a fenntartási időszak egy részében nem tett eleget, így – az elsőfokú bíróság következtetésével szemben – szerződést segezt. A projekt fenntartási időszakára az üzemeltetési kötelezettség megszegése az ÁSZF 7.3.e. pontja szerinti szerződésszegésnek minősült.

[76] Az elszívó berendezés üzemeltetésének hiánya, annak fenntartási időszakra eső jelentős időtartama és indoka kétségessé tették, hogy a beszerzett elszívó berendezés elengedhetetlen a prégép használatához. A felperes a műszaki-szakmai eredmény nem számszerűsíthető eredményeit érintő vállalt tartalommal ellentétesen csak fenntartotta, tárolta, de nem üzemeltette az elszívó berendezést, a körülmények megváltozását a Korm. rendelet 1. melléklet (Egységes Működési Kézikönyv) 65.1., 65.2. pontjának megfelelően nem jelentette be.

[77] A projekt része volt az elszívó beszerzése. Az EU rendelet 71. cikkéből (műveletek tartóssága), a Korm. rendelet 178. § (1) bekezdéséből (fenntartási kötelezettség) pedig az következett, hogy a felperesnek az elszívó berendezést a műszaki-szakmai eredményben vállaltaknak megfelelően, beszerzése után a prégép okozta szennyeződések eltávolítása (légtisztítás) érdekében három évig üzemeltetnie kellett. Az EU rendelet 71. cikk (1) bekezdése értelmében a műveletre jogosulatlanul kifizetett összegeket a tagállamnak vissza kell térítenie, azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények. Az a körülmény, hogy a felperes az eredeti vállalástól eltérve – a körülmények megváltozásának bejelentése nélkül – majdnem egy év időtartamban nem üzemeltette, illetve nem kívánta üzemeltetni a prégéppel együtt az elszívó berendezést, megalapozottá tette azt a következtetést, hogy a projekt végrehajtási feltételeiben olyan változás állt be, amely veszélyeztette azt a műszaki-szakmai eredményt, hogy a prégép megfelelő működtetése érdekében a prégép okozta szennyeződések eltávolítására az elszívót üzemeltessék. Az alperes ezért – kizárólag az elszívó berendezés tekintetében – megalapozottan állapította meg, hogy a 71. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti feltétel megvalósult. Így a felperes a Felhívás 3.6. pontját, az ÁSZF. 10.2. pontját, valamint a Korm. rendelet 178. § (1) bekezdését is megszegte.

[78] A fenntartási időszak jelentős részében az elszívó üzemeltetésének elmaradása indokolatlan költség formájában sérthette az uniós költségvetést, illetve Magyarország költségvetésének pénzügyi érdekeit. Az alperes megalapozottan hivatkozott a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés 47. pontja és az EU rendelet 2. cikk 36. pontja alapján arra is, hogy szabálytalanság történt. Az üzemeltetés hiánya arra utalt, hogy a beszerzett elszívóra nincs elengedhetetlenül szükség a prégép működtetéséhez, annak beszerzése így a kapacitásbővítés érdekében nem volt feltétlenül indokolt.

[79] A felperes szerződést szegett, továbbá a szabálytalansági eljárás eredményeként az irányító hatóság az elállást (támogatói okirat visszavonását) javasolta jogkövetkezményként, az ÁSZF 7.4.2. pontja és a 7.4.2.h. alpontja az alperesnek jogalapot biztosított az elállási szankció alkalmazására.

[80] Szem előtt kellett azonban tartani, hogy az alperes elállási jogát a támogatási jogviszony sajátossága folytán további közjogi, magánjogi szabályok keretei között gyakorolhatja. A 3385/2018. (XII. 4.) AB határozat és a BH2023. 100 jogesetből következően a polgári bíróság vizsgálhatja, hogy a megállapított szabálytalanság szerződésszegésen alapul-e, és a szerződésszegés következményeként alkalmazott elállás megfelel-e a jogszabályoknak. Vizsgálni kellett ezért azt is, hogy az elállásra volt-e jogszabályi lehetőség arra figyelemmel, hogy a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdése értelmében a jogkövetkezményt úgy kell megállapítani, hogy igazodjék a szabálytalanság súlyához (BH2023. 100). Az elállás jogszerűségének mérlegelésénél figyelembe kellett venni a Korm. rendelet 164. § (5) bekezdése értelmében továbbá azt is, hogy a pénzügyi korrekcióval járó jogkövetkezményt egyedileg, az egyes iratok alapján kell megállapítani úgy, hogy a korrekció megegyezzen a nemzeti költségvetésre, illetve az ESB-alapokra tévesen terhelt költségek összegével. A pénzügyi korrekció célja olyan helyzet visszaállítása, ahol az alapok általi társfinanszírozásra benyújtott költségek 100 %-a összhangban van a vonatkozó európai uniós és nemzeti szabályokkal.

[81] A Fővárosi Ítéltábla a Korm. rendelet 164. § (4), (5) bekezdése alapján annak tulajdonított jelentőséget, hogy a megállapított szerződésszegés kizárólag a projekt egy a termelést támogató egyik elemét, az elszívó berendezést érintette. A 100%-os korrekciónak megfelelő helyzet visszaállítása így az elszívó berendezéshez felvett támogatás visszatérítésével és a projekt támogatás terhére elszámolható költségek elszívó költségeinek megfelelő mértékű csökkentésével érhető el (Korm. rendelet 164. § (2) bekezdés a) pontja). Az elállás (Korm. rendelet 164. § (2) bekezdés b) pontja) ezen jogkövetkezmény alkalmazásához képest megalapozatlan, mivel a 100%-os korrekción túlmutat, és a pénzügyi korrekció meghaladná a költségvetésre és az alapokra tévesen terhelt költségek összegét. Olyan költségeket és támogatást is érintene, amelyekkel összefüggően szerződésszegés, pénzügyi érdeksérelem, szabálytalanság nem állapítható meg. A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy az alkalmazandó jogszabályokat az EU rendelettel összhangban kell értelmezni. Az EU rendelet 143. cikk (2) bekezdése értelmében a pénzügyi korrekciók a művelet vagy az operatív program számára közpénzből nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetését jelentik. A tagállam figyelembe veszi a szabálytalanságok jellegét és súlyosságát, valamint az alapokat vagy az ETHA-t ért pénzügyi veszteséget, és arányos korrekciót alkalmaz. A 143. cikk idézett rendelkezése tehát kifejezetten előírja a szabálytalanság jellegéhez, súlyosságához igazodó, arányos szankció alkalmazását, így ennek figyelmen kívül hagyása az uniós jog érvényesülését is sértené.

[82] A projekt fő célja továbbá a kapacitásbővítés volt, amelyhez szükséges excentrikus présgépet a felperes beszerezte és üzemelteti. A beszerzett présgéppel a felperes gazdasági tevékenységet végez, a rendelkezésre álló adatok szerint a számszerűsíthető eredményeket (létszám megtartása, árbevétel növekmény) elérte, nem számszerűsíthető műszaki-gazdasági eredmények közül csak az elszívó berendezés használatával összefüggő műszaki-szakmai eredmény került veszélybe. Nem volt objektív akadálya annak sem, hogy a felperes az elszívó berendezést a csatolt videó felvételnek megfelelően üzemeltesse kültéri összeköttetéssel, a fenntartási kötelezettség időszakos megsértését megszüntesse. Ehhez képest az elállás szankció nem igazodik a szabálytalanság súlyához, így a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdésének sem felel meg.

[83] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság elállás jogszerűtlenségét megállapító döntésével, és az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét az előzőekben kifejtett indokok és a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[84] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Fővárosi Ítéltábla ezért az alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdése alapján állapította meg mérlegeléssel mérsékelten 500.000 forint összegben, áfával. Az ítéltábla a mérséklésnél figyelembe vette a pertárgyérték mellett a fellebbezési ellenkérelem előterjesztésével felmerült tényleges ügyvédi tevékenységet, amely nem haladta meg az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi képviselői munka mennyiségét.

[85] Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp.102. §-(1) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2023. december 5.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Szabó Csilla s.

bíró